

Del 1 av 2:

Feltskyting med John Olav Ågotnes

Feltskyting er oppdelt i to hoveddisipliner. Finfelt og grovfelt.

Finfelt:

1) Nøyaktig innskyting.

La samme hullkorn stå fast i våpenet gjennom hele feltsessongen. Skyt inn på ulike figurtyper. Mange erfarer at de har ulike middeltreffpunkt på ulike figurer. Det er viktig å skyte inn under ulike lysforhold. Da vil man kunne erfare at man har ulike middeltreffpunkt når det f.eks er overskyet og mørkt, og når det f.eks er sterkt sollys på figurene.

2) Vindbedømmelse.

Etter å ha skutt inn i vindstille er det viktig å skyte under ulike vindforhold. Dette gjelder særlig de yngste skytterne som skyter med cal 0.22. Det er viktig å merke seg at med cal 0.22 er det store avvik både i side i høyde når det blåser. Med dagens rekruttammunisjon er det svært lite avvik på 100 meter pga vind, og det skal blåse mye før man risikerer "å blåse ut av figuren".

3) Trening.

Mange trener baneskyting flere ganger i uken i banesessongen. De fleste trener skjeldnere i feltsessongen. For å bli god må man trene regelmessig. Det er ikke skjelden at man hører feltsskyttere (både fin- og grovfeltskyttere) fortelle at de skyter seg inn en eller to ganger før sesongen og lar det bli med det. Våpenets nullpunkt kan endre seg i løpet av en sesong og bytte av ammunisjonslotter kan og føre til treffpunktendringer.

John Olav Ågotnes fra Sartor er en av våre aller dyktigste feltskyttere.

I og med at all finfeltskyting foregår på 100 meter kreves det ikke at skytterne har kunnskap om kulebaner og avstandsbedømmelse slik tilfellet er ved grovfelt.

Dette gjør at finfelt har mange likhetstrekk med baneskyting. Med den ekstreme presisjonen dagens 6,5 ammunisjon har, er det viktigste å skyte innertreff for å kunne gå til topps i sin klasse. Noe finaleskytingen på finfelten på LS 2010 var et tydelig bevis på. Over 90 % av skytterne skjøt 12 treff i finalen.

Grovfelt:

Høsten og forvinteren er viktig for å kunne forberede feltsessongen skikkelig. For å bli gode feltskyttere må vi trene på avstandsbedømmelse, vindavdrift, og se hvordan

vi skyter og treffer de ulike figurene.

Ammunisjon:

Valg av kuler:

Først må vi bestemme oss for hvilken type ammunisjon vi ønsker å benytte, enten det er hjemmeladet eller fabrikkkladet. Jeg anbefaler å bruke en VLD (very low drag) kule ladet med høy hastighet. Dette gir mindre vindavdrift og en flatere kulebane. Vi kan altså feilbedømme avstanden noe uten å bomme på figuren. Dette er spesielt viktig på lange avstander (300 – 650 meter)

Valg av krutt:

Dersom vi lader vår egen ammunisjon til felt, er det viktig at vi lader ammunisjon som er under MAKS -ladevekt for det kruttet og den kula vi bruker. Om du er i tvil bør du kontakte leverandør av kruttet for å få tabell som viser MAKS-ladevekt. Vær forsiktig med raske krutttyper til feltskyting som f.eks Norma 11, RA 11, NC 96M og Vithavouri N140.

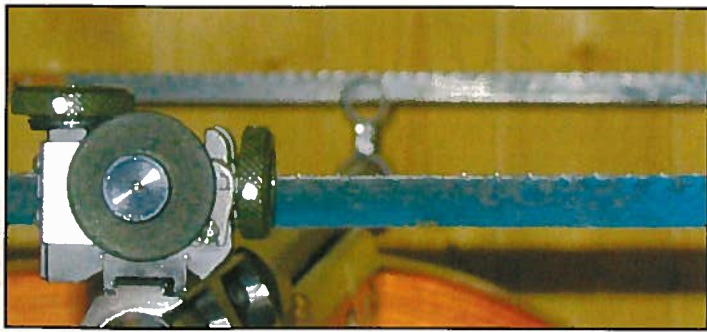
Dersom hylsene "henger" litt i kammeret, eller tennhettene blir flate og mister sin naturlige krumming, er dette tegn på at trykket er i faresonen og man må være observant. Ved å helpresse hylsene til feltskyting, vil problemet med at hylsene "henger" i kammeret bli redusert. Det å ha tilstrekkelig friflukt på skuddene er også viktig dersom du lader opp mot MAKS - ladevekt. Tester viser at dersom man reduserer friflukten fra 1 til 0 mm, øker trykket med ca 25 prosent !

Når du har bestemt hvilken ammunisjon du vil bruke for vinteren, er det en klar fordel å benytte denne med samme hastighet hele sesongen, da det er viktig at du blir trygg på kulebane og nullstilling. Kjøp inn krutt av samme parti til hele feltsessongen. Hastighetsmåler er et godt hjelpemiddel for å kontrollere hastigheten på ammunisjonen. Selv lader jeg opp ett parti ammunisjon som jeg vet vil være nok til hele feltsessongen.

Klargjøring av våpen:

Det første du bør gjøre før en feltsessong er å se om løpet og framsiktet er korrekt montert. Ved å bruke et sagblad i fremsiktet og på baksiktet kan du se om framsiktet er korrekt montert. Det vil her være en fordel med et forsikte som tres utenpå løpet, da dette kan justeres etter at løpet er satt i optimalt i forhold til låskassen. Det å begynne innskyting med denne testen kan spare deg for mye frustrasjon og mange uforståelige bomskudd.

Det neste du må gjøre er å velge hvilken hullkornstørrelse du vil bruke på feltskyting. Jeg anbefaler å bruke et hullkorn mellom 2,8 mm og 3,6 mm. (3,4 mm til 4,0 mm for skyting på rekruttfigurer med siktekant på 100m)

Det første du bør gjøre før en feltsesong er å se om løpet og framsiktet er korrekt montert.

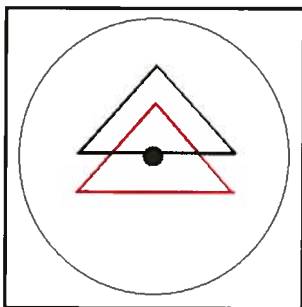
Det vil være en fordel å bruke så tynt gods som mulig, men som samtidig gir et klart siktebilde. Godset må ikke være så tynt at det er uklart eller "flyter ut". Jo tynnere gods, jo enklere er det å avgjøre når figuren tangerer kornet når vi skal bedømme avstander. Dersom du ikke har en fast kornstørrelse til feltskyting, prøv da først 3,4 mm eller 3,0 mm. Bommer du med en fjerdedels figur når du skal se hvor mange ganger figuren går i siktet, blir feilen større i antall meter i et lite korn, enn i et større korn.

Min erfaring er at jeg bommer mindre på avstandsbedømmelsen med et litt større korn. Selv bruker jeg 3,2 mm korn til felt med 7 mm tykkelse i godset. (70cm løp) Når du har bestemt deg for et korn du vil bruke, må dette stå fast hele feltsesongen. I verste fall kan treffpunktet forandre seg 2-3 knepp dersom kornet tas ut for så å bli satt på våpenet igjen.

Innskyting:

Når våpen og ammunisjon er i topp stand, er det på tide å starte innskyting og skytetrening før feltstevnene tar til. Du bør skyte på hver 100 meter fra 100 meter til 500 meter. Har du mulighet for å skyte på hver 50 meter er det enda bedre. Jeg vil anbefale den første innskytingen på C-figurer som er relativt små. Eksempelvis C20 på 200 m, C30 på 300 m og C40 på 400 meter. For å få en "nullstilling" på de ulike avstandene, bør du ha skutt minst 3-4 ulike dager og helst under ulike lysforhold. Et gjennomsnitt av 3-4 ulike skytinger, vil gi en knepptabell som vil være nogenlunde til å stole på. Ta gjerne utgangspunkt i ammunisjonsfabrikkantenes knepptabeller, eller lag din egen i en kulebanegenerator etter å ha testet hastigheten. Kulebanegenerator finner du på DFS sine hjemmesider: <http://feltskyting.no/>

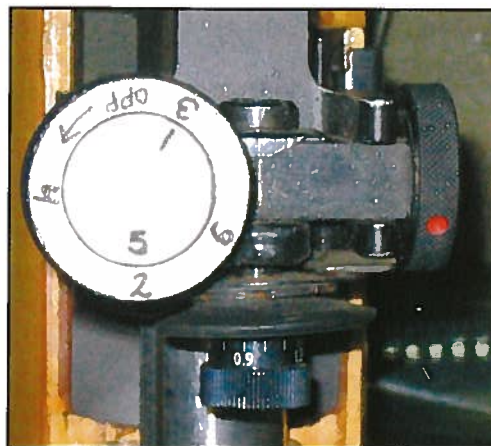
For å gjøre innskytingen så lite tidkrevende som mulig, har jeg satt opp figurer på hver 100 meter som står oppe hele året. Slik slipper jeg at mesteparten av tiden går med til å sette opp og ta inn figurer. Dersom du lager et permanent oppsett, bør du ha 3-4 ulike figurer på hver avstand, og da figurer som står på rundt maks avstand. F.eks 300 m: 1/6-delen, småen, C30 og 500 m: C50, B65.

På bildet over er det tegnet inn to 1/4-figurer. Den sorte figuren viser hvordan vi lett sikter på en trekant. Når de tre hjørnene er like langt fra hullkornet får vi en opplevelse av at figuren er

i midten med det resultatet at vi risikerer å treffe lavt i figuren. Den røde figuren viser et ønsket treffpunkt. Min erfaring er at dersom jeg ser på det punktet i figuren jeg ønsker å treffe vil jeg legge hullkornet symmetrisk om dette punktet. Noen stiller på trekanter / skjeve figurer, noen stiller ikke. Hva som er riktig for deg må du prøve ut!

Det kan skille 2-3 knepp i høyden på det å skyte på stor bane-skive og liten figur. Grunnen til at jeg anbefaler å skyte seg inn på relativt små figurer, er at det er når figurene ser ut som små prikker i siktet at vi må vite nøyaktig hva vi skal stille siktet på. En C30 på 220 meter kan vi stille 250 meter på og likevel treffe.

Når du har skutt deg inn på ulike avstander flere ganger er det viktig å merke høydeskruen for hver hele hundremeter. Når jeg har siktet på innstillingen for en hel hundremeter setter jeg tallet for hundremeteren mot meg på en maskeringstape jeg har festet på toppen av høydeskruen. (se bildet over)

900 M/S 8,4 70cm				
106	-5	461	6	21
125	-4	472	7	22
144	-3	483	8	23
162	-2	494	9	24
181	-1	504	10	25
200	0	514	1	26
214	1	523	2	27
228	2	533	3	28
242	3	543	4	29
256	4	553	5	30
270	5	562	6	31
284	6	572	7	32
298	7	582	8	33
310	8	591	9	34
322	9	601	10	35
335	10	610	1	36
347	11	618	2	37
359	12	627	3	38
371	13	636	4	39
383	14	645	5	40
395	15	653	6	41
407	16	662	7	42
418	17	671	8	43
428	18	679	9	44
439	19	688	10	45
450	20	697	11	46

Over er et eksempel på en knepptabell med markering for hver hele hundremeter. Når jeg skal skru fra 200 meter (nullstilling) til f.eks 550 meter trenger jeg bare skru forbi 3 og 4 til 5 tallet på toppen av diopterskruen og så skru 5 knepp videre. Dersom jeg ikke merker siktet for hver hele hundremeter måtte jeg telle 30 knepp opp og det er lett å komme ut av tellingen.

Lykke til med forberedelsene til feltsesongen!
Skytterhilsen John Olav